

Het CPS tracht zo veel als mogelijk bij haar activiteiten (studiedag, debat, webinar,...) aanvullende digitale informatie te bezorgen aan de deelnemers. Op deze wijze kan wie verder méér wenst te vernemen over de problematiek zich verder documenteren.

Wij streven niet de volledigheid na, wél bieden we u een selectie van relevante informatie.

Deze lijst kwam tot stand met medewerking van de leden van de werkgroep die instonden voor de organisatie van het studiemoment.

Wie dit wenst kan ons bijkomende suggesties doen om de inventaris aan te vullen. U kan ons die bezorgen via mail: sec@policingandsecurity.be.

1. Wetenschappelijke literatuur

1.1. Buitenland

Sagana, A., Zhang, M., & Sauerland, M. (2026). Public attitudes towards police use of AI-driven face recognition technology. *Computers in Human Behavior*, 174, 108821. [Public attitudes towards police use of AI-driven face recognition technology - ScienceDirect](#)

Korte beschrijving: Dit artikel onderzoekt de publieke houding tegenover het gebruik van AI-gestuurde gezichtsherkenning door de politie. Het toont aan dat acceptatie vooral afhangt van vertrouwen in de politie, terwijl meer kennis over AI juist leidt tot kritischer oordeel over de technologie vanwege zorgen over bias, privacy en toezicht

Alda, E., & Tobar, F. S. (2025). Boosting Police Productivity with AI? An Assessment of Productivity and Efficiency Gains in Report Writing. *CrimRxiv*. <https://doi.org/10.21428/cb6ab371.d1adb83b>

Korte beschrijving: Dit onderzoek bekijkt of AI kan helpen om politieverlagen sneller en efficiënter te schrijven. In een experiment bij de politie van Manchester (New Hampshire) werd nagegaan of agenten productiever werden wanneer ze AI-ondersteuning kregen. De resultaten tonen dat AI bepaalde voordelen biedt, zoals meer standaardisering, maar dat het uiteindelijk geen duidelijke, statistisch significante verbetering oplevert tegenover het klassieke handmatig schrijven. De verwachte winst van AI lijkt dus beperkt. Het onderzoek benadrukt hoe belangrijk het is om technologie in de politiepraktijk eerst grondig en empirisch te testen, in plaats van te vertrouwen op beloften over efficiëntie.

Bradford, B., Kyprianides, A., Andrews, W., Aston, E., Clayton, E., O’Neill, M., & Wells, H. (2025). ‘To whom am I speaking?’; Public responses to crime reporting via live chat with human versus AI police operators. *Policing and Society*, 35(8), 1036–1052. <https://doi.org/10.1080/10439463.2025.2453437>

Korte beschrijving: Deze studie onderzoekt hoe mensen online misdaadaangifte ervaren en vergelijkt hun reacties op een menselijke operator versus een chatbot, waarbij ondanks identieke gesprekken duidelijk een voorkeur voor de mens bleef. Vooral duidelijkheid van communicatie, de ernst van het misdrijf en een actief politieoptreden beïnvloeden hoe positief mensen het online aangifteproces beoordelen.

Muir, R., & O'Connell, F. (2025). *Policing and Artificial Intelligence*. The Police Foundation. [Policing and artificial intelligence - The Police Foundation](#)

Korte beschrijving: Het artikel bespreekt het gebruik van artificiële intelligentie binnen de Britse politie, inclusief een introductie van verschillende AI-vormen, de bijbehorende uitdagingen, en mogelijke toekomstige toepassingen.

Fernandez-Basso, C., Gutiérrez-Batista, K., Gómez-Romero, J., Ruiz, M. D., & Martin-Bautista, M. J. (2025). An AI knowledge-based system for police assistance in crime investigation. *Expert Systems*, 42(1). <https://doi.org/10.1111/exsy.13524>

Korte beschrijving: Dit artikel beschrijft een AI-gebaseerd systeem dat politiediensten ondersteunt bij het verzamelen, verwerken en analyseren van grote hoeveelheden data, bijvoorbeeld van het dark web. Het systeem fungeert als een vroegtijdig waarschuwings- en actiemechanisme, helpt bij kennisextractie en kan potentiële criminele hotspots identificeren voor verder onderzoek.

Halford, E. (2025). The Transformer Led Policing model: a framework for applying generative artificial intelligence in policing. *Policing A Journal Of Policy And Practice*, 19. <https://academic.oup.com/policing/article/doi/10.1093/police/paaf027/8258583>

Korte beschrijving: Het artikel introduceert het Transformer Led Policing (TLP)-model, een gestructureerd kader voor het integreren van generatieve artificiële intelligentie (GenAI) binnen het politiewerk. Dit model helpt politieorganisaties en onderzoekers om GenAI op een consistente, veilige en juridisch conforme manier toe te passen, in lijn met de EU AI Act en het Britse Covenant for Using Artificial Intelligence in Policing.

Nešković, T., McCarthy, O., & Ferreira, I. G. (2024). *Not just another tool: public perceptions on police use of artificial intelligence*. United Nations Interregional Crime and Justice Research Institute (UNICRI). <https://unicri.org/sites/default/files/2024-11/Public-Perceptions-Police-Use-Artificial-Intelligence.pdf>

Korte beschrijving: Het rapport United Nations Interregional Crime and Justice Research Institute (UNICRI) geeft een globaal overzicht van de publieke percepties omtrent het gebruik van kunstmatige intelligentie (AI) door politiediensten, gebaseerd op een wereldwijde enquête. Het document belicht zowel de mogelijke voordelen en toepassingen van AI binnen de politiepraktijk als de bezorgdheden rond privacy, transparantie, verantwoordingsplicht en mensenrechten, en formuleert aanbevelingen voor het verantwoord en ethisch implementeren van AI in wetshandhaving.

Webb, H., Fitzroy-Dale, N., Aqeel, S., Piskopani, A. M., Stafford-Fraser, Q., Nikolaou, C., Dowthwaite, L., McAuley, D., & Hargreaves, C. (2024). *Responsible AI in policing*. Proceedings of the Second International Symposium on Trustworthy Autonomous Systems, Austin, TX, USA. <https://doi.org/10.1145/3686038.3686070>

Korte beschrijving: Het artikel bespreekt de inzet van AI-technologieën binnen de Britse politie, waarbij zowel de mogelijkheden voor efficiëntieverbetering als de risico's rond bias, privacy en nauwkeurigheid worden belicht. De auteurs benadrukken dat een verantwoorde toepassing van AI vereist dat de beperkingen van de technologie worden erkend en dat menselijke beoordeling en context essentieel blijven.

Europol Innovation Lab. (2024). *AI and Policing: The Benefits and Challenges of Artificial Intelligence for Law Enforcement*. Europol. <https://doi.org/10.2813/0321023>

Korte beschrijving: Het rapport biedt een uitgebreid overzicht van de toepassingen van artificiële intelligentie (AI) binnen het Europees politieel landschap en wil dienen als leidraad voor een ethische en conforme implementatie van AI-technologieën. Het behandelt onder meer data-analyse, open source intelligence (OSINT), natural language processing (NLP), digitale forensica, biometrie en generatieve AI. Naast de voordelen en innovaties bespreekt het rapport ook de ethische risico's, zoals databias, privacy, discriminatie en verantwoordingsplicht. Een belangrijk deel is gewijd aan de EU AI Act, met aandacht voor de gevolgen van deze regelgeving voor politiediensten en het evenwicht tussen innovatie en ethisch gebruik. Tot slot benadrukt het rapport het belang van publiek vertrouwen, samenwerking en kennisdeling om AI op een verantwoorde manier binnen de Europese politiewereld te integreren.

Schuilenburg, M., Soudijn, M., Landman, W., Bootsma, J., Van Staveren, M., Mutsaers, M., Kempes, M., Veltmeijer, E., Van Haeringen, E., Gerritsen, C., Jacobs, G., Van Houdt, F., Coons, G., Van Meerten, M., Kuyper, T., & Steen, M. (2024). Justitiële verkenningen: artificiële intelligentie, justitie en veiligheid. *WODC*, 50. [Artificiële intelligentie, justitie en veiligheid](#)

Korte beschrijving: Dit is een publicatie van Wetenschappelijk Onderzoek en DataCentrum (WODC), waar er allerlei artikels terug te vinden zijn in verband met het politieel gebruik van artificiële intelligentie bij de politie.

Landman, W. (2023). *Politiewerk aan de horizon: technologie, criminaliteit en de toekomst van politiewerk*. Politie & Wetenschap. [Politiewerk aan de horizon | Politie en Wetenschap](#)

Korte beschrijving: De publicatie "Politiewerk aan de horizon" (2023) van W. Landman onderzoekt hoe digitale technologie, en in het bijzonder artificiële intelligentie (AI), het politiewerk in Nederland verandert.

Kool, D. D., Vermeeren, B., & Steijn, B. (2023). *Kunstmatige intelligentie bij de politie: een internationale literatuurstudie*. Politie en Wetenschap. [Kunstmatige intelligentie bij de politie | Politie en Wetenschap](#)

Korte beschrijving: Deze internationale literatuurstudie (2023) onderzoekt ervaringen van buitenlandse politieorganisaties met AI. Het doel is om inzichten te halen voor de Nederlandse context, met focus op kansen, risico's en kritische succesfactoren voor samenleving, politie en burgers. De bevindingen zijn gegroepeerd in drie thema's: Predictive Policing, Smart Policing/Smart Surveillance, en Automated Policing, waarbij per toepassing wordt bekeken welke buitenlandse ervaringen relevant zijn voor Nederland.

Testerink, B., Nieuwenhuizen, E. N., & Bex, F. J. (2023). Wat doet het ertoe dat je een mens bent? Autonome AI systemen voor de politie. In T. Snaphaan, W. Hardyns, A. J. van Dijk, R. Spithoven & R. Van Brakel (Eds.), *Big data policing* (pp. 121–134). Gompel&Svacina. [Testerink Nieuwenhuizen Bex 2023.pdf](#)

Korte beschrijving: Het artikel onderzoekt hoe de Nederlandse politie omgaat met de toenemende autonomie van AI-systemen binnen haar werking, vooral in het licht van de groeiende digitale gegevensstromen en het personeelstekort. De auteurs bespreken hoe de politie arbeid aan AI kan uitbesteden zonder dat dit het publieke vertrouwen en de legitimiteit van het politiewerk ondermijnt.

Sunde, N., & Sunde, I. M. (2022). Conceptualizing an AI-based Police Robot for Preventing Online Child Sexual Exploitation and Abuse: Part I – The Theoretical and Technical Foundations for PrevBOT. *Nordic Journal of Studies in Policing*, 8(2), 1–21. <https://doi.org/10.18261/issn.2703-7045-2021-02-01>

Korte beschrijving: Het artikel beschrijft het PrevBOT-concept, een geautomatiseerd hulpmiddel dat de politie ondersteunt bij het voorkomen van online seksuele uitbuiting van kinderen (CSEA) door chatrooms te analyseren. Het gebruikt machine learning om leeftijd, geslacht en risicogedrag van online gebruikers te voorspellen en kan helpen voormalige ouders te identificeren.

Sunde, I. M., & Sunde, N. (2022). Conceptualizing an AI-based Police Robot for Preventing Online Child Sexual Exploitation and Abuse: Part 2 – Legal Analysis of PrevBOT. *Nordic Journal of Studies in Policing*, 9(1), 1–15. <https://doi.org/10.18261/njsp.9.1.11>

Korte beschrijving: Dit is het tweede artikel in een tweedelige reeks over het PrevBOT-concept; het eerste artikel besprak het concept, het theoretisch kader en de technologie. Dit tweede deel richt zich op de juridische aspecten van PrevBOT, zoals privacy, politieprovocatie, zelfincriminatie en gegevensbescherming, en beoordeelt de functies van het systeem tegen de voorgestelde Europese AI-verordening, met de conclusie dat PrevBOT wettelijk toepasbaar is als hulpmiddel bij de preventie van online seksuele uitbuiting van kinderen.

Redden, J., Aagaard, B., & Taniguchi, T. (2020). *Artificial Intelligence in Law Enforcement: An overview of artificial intelligence applications and considerations for state, local, and tribal law enforcement*. U.S. Department of Justice, National Institute of Justice, Office of Justice Programs. [Artificial Intelligence Applications in Law Enforcement: An Overview of Artificial Intelligence Applications and Considerations for State and Local Law Enforcement | National Institute of Justice](https://www.ojp.gov/library/publications/artificial-intelligence-applications-and-considerations-for-state-and-local-law-enforcement)

Korte beschrijving: Dit artikel geeft een overzicht van allerlei verschillende mogelijke AI-toepassingen in het werk van Law Enforcement, zoals ANPR, Transcriberen, predictive policing,...

Redden, J., & O'Donovan Dix, M. (2020). *Artificial Intelligence in the Criminal Justice System: Demystifying Artificial Intelligence, its Applications, and Potential Risks*. US National Institute of Justice. <https://nij.ojp.gov/library/publications/artificial-intelligence-criminal-justice-system-demystifying-artificial#:~:text=AI%20tools%20have%20the%20potential%20to%20improve%20efficiency%2C,processed%20or%20contacted%20by%20a%20criminal%20justice%20agency>.

Korte beschrijving: Het artikel geeft een algemene introductie tot artificiële intelligentie (AI), bespreekt mogelijke toepassingen binnen het strafrecht, de bijbehorende risico's en ethische overwegingen, en biedt een stappenplan voor succesvol gebruik van AI in deze context.

Dechesne, F., Dignum, V., Zardiashvili, L., & Bieger, J. (2019). *AI & Ethics at the Police: Towards Responsible use of Artificial intelligence in the Dutch Police*. Universiteit Leiden. <https://www.universiteitleiden.nl/binaries/content/assets/rechtsgeleerdheid/instituut-voor-metajuridica/artificiele-intelligentie-en-ethiek-bij-de-politie/ai-and-ethics-at-the-police-towards-responsible-use-of-artificial-intelligence-at-the-dutch-police-2019..pdf>

Korte beschrijving: Dit rapport onderzoekt het gebruik van kunstmatige intelligentie (AI) binnen de Nederlandse politie en benadrukt het belang van een ethische en verantwoordelijke toepassing. Hoewel AI tal van voordelen biedt, zoals predictive policing, gegevensanalyse, etc. waarschuwt het rapport voor risico's rond privacy, transparantie en maatschappelijke legitimiteit. Er worden daarom zes principes voor verantwoord AI-gebruik geformuleerd: verantwoordingsplicht, transparantie, privacybescherming, rechtvaardigheid, menselijke autonomie en robuustheid.

Rigano, C. (2019). Using artificial intelligence to address criminal justice needs. In *National Institute Of Justice*. <https://www.ojp.gov/pdffiles1/nij/252038.pdf>

Korte beschrijving: Het artikel bespreekt hoe kunstmatige intelligentie (AI) wordt ingezet binnen het strafrecht en de politiezorg om misdaden te voorkomen, onderzoeken te ondersteunen en de openbare veiligheid te verbeteren. Het geeft voorbeelden van toepassingen zoals gezichtsherkenning, DNA-analyse, detectie van schoten, voorspellende analyses en patroonherkenning om efficiëntie, nauwkeurigheid en effectiviteit van politie en justitie te verhogen.

1.2. België

Debailleul, C. (2025). *Automated Discrimination: 'Predictive' Policing and Data-Policing in Belgium*. Statewatch. [Predictive Policing NL Finaal 220525.pdf](#)

Korte beschrijving: Het rapport onderzoekt het gebruik van predictive policing en geautomatiseerde datatoepassingen bij de Belgische politie. Politieorganisaties proberen met data-analyse en algoritmen criminaliteit te voorspellen, wat efficiëntie en effectiviteit zou verhogen. In de praktijk leiden deze systemen echter tot onnauwkeurige gegevens, systemische vooroordelen (zoals racisme en klassenongelijkheid) en schending van fundamentele rechten, volgens het rapport. Daarom wordt geadviseerd om predictive policing en geautomatiseerde besluitvormingssystemen in België te verbieden, om een meer rechtvaardige en democratische samenleving te waarborgen.

Raes, J. (2024). *Is de lokale politie klaar voor vernieuwing? Een verkennende studie naar percepties tegenover predictive policing bij de Belgische lokale politie* (Masterproef, Universiteit Gent). [Is de lokale politie klaar voor vernieuwing? Een verkennende studie naar percepties tegenover predictive policing bij de Belgische lokale politie - Universiteit Gent](#)

Korte beschrijving: Deze studie onderzoekt de kennis, houding en ethische zorgen van politieagenten ten opzichte van predictive policing. Agenten hebben matige kennis, staan neutraal tegenover de technologie en beoordelen voorspellingen vaak op basis van eigen ervaring, met verschillen tussen functies. De resultaten benadrukken de nood aan verder onderzoek en praktijkexperimenten in de Belgische context om acceptatie en efficiënt gebruik te bevorderen.

Van Biervliet, D., Maesschalck, J., & Rooseleers, L. (2024). Technologie in de Belgische lokale politie: Een bredere verspreiding?. *Panopticon*, 45(5), 421-442. [Technologie in de Belgische lokale politie: Een bredere verspreiding? - KU Leuven](#)

Korte beschrijving: Dit artikel presenteert de resultaten van de tweede golf van een enquête over het gebruik van technologie door de lokale politie in België (de eerste golf werd in 2020 uitgevoerd door Rooseleers en Maesschalck).

De Baere, K. (2022a). *De toekomst van artificiële intelligentie bij de lokale politie: semigestructureerde interviews met technologie experts* [Masterproef]. UGent. [De toekomst van Artificiële Intelligentie bij de lokale politie - Universiteit Gent](#)

Korte beschrijving: Dit document is een Masterproef geschreven door student bestuurskunde en public management, waarbij gekeken wordt naar de toekomst van AI binnen de lokale politie. Zijn inzichten zijn gebaseerd op literatuur en interviews.

Rooseleers, L., & Maesschalck, J. (2021). Digitalisering in de lokale politie in Vlaanderen en Brussel: waar staan we? *Panopticon*, 42(5), 419–438. [\(PDF\) Digitalisering in de lokale politie in Vlaanderen en Brussel: Waar staan we?](#)

Korte beschrijving: Het artikel brengt het gebruik van technologieën door de lokale politie in België in kaart in 2020, op basis van een enquête bij 86 van de 113 politiezones in Vlaanderen en Brussel. De vragenlijst onderzocht het gebruik van 43 verschillende technologieën en ging dieper in op 'Focus@GPI', een mobiele informatietoepassing die momenteel binnen de Belgische politie wordt uitgerold. De resultaten tonen aan dat veel nieuwe technologieën breed worden toegepast, waaronder de Focus-app, maar dat er grote verschillen bestaan tussen politiezones in de mate van technologisch gebruik. Het artikel besluit met reflecties over de impact van deze digitalisering op het dagelijkse politiewerk.

2. Wetgeving en beleid

2.1. Europees niveau

Verordening (EU) van het Europees Parlement en de Raad van Europa nr. 1689, 13 juni 2024 houdende de vaststelling van geharmoniseerde regels betreffende artificiële intelligentie (Verordening Artificiële Intelligentie). [Regulation - EU - 2024/1689 - EN - EUR-Lex](#)

Korte beschrijving: Deze recente EU-verordening stelt geharmoniseerde regels voor het gebruik van artificiële intelligentie vast, met het doel om innovatie te bevorderen en tegelijk veiligheid, transparantie en mensenrechten te beschermen. Ze introduceert een risicogebaseerde aanpak voor AI-systemen, inclusief specifieke bepalingen voor gebruik in de rechtshandhaving

Verordening (EU) van het Europees Parlement en de Raad nr. 679, 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming of AVG). [Regulation - 2016/679 - EN - gdpr - EUR-Lex](#)

Korte beschrijving: Deze verordening regelt de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens binnen de Europese Unie. Ze waarborgt privacyrechten, legt verplichtingen op aan organisaties die data verwerken.

2.2. Nederlands beleidsadvies

Schuilenburg, M., Giebbels, E., Van Dijk, A., Kowalczyk, M., Akhrarova, O., Schreurs, W., Jacobs, B., Stevens, L., & De Bruine, P. (2025). *Navigeren in niemandsland: zeven urgente uitdagingen rondom digitalisering en AI in politiewerk*. WARP (Wetenschappelijke AdviesRaad Politie). <https://www.politie.nl/informatie/advies-wetenschappelijke-adviesraad-politie---navigeren-in-niemandsland.html>

Korte beschrijving: Dit bevat een beschrijving van 7 urgente uitdagingen rondom digitalisering en AI in politiewerk, en de daar bijhorende adviezen geformuleerd door het Nederlandse WARP (Wetenschappelijke AdviesRaad Politie).

2.3. Belgisch beleid

Belgische Federale Regering. (2025). *Federaal Regeerakkoord 2025-2029*. Geraadpleegd op 26 november 2025, van <https://m.n-va.be/sites/n-va.be/files/2025-02/federaal-RegeerAkkoord-2025-NL.pdf>

Korte beschrijving: Volgens het regeerakkoord 2025–2029 wordt de digitale transformatie van de politie verdergezet. In aansluiting op de recent goedgekeurde Artificial Intelligence Act door het Europees Parlement, streeft de regering naar een concreet beleid en een duidelijk wettelijk kader voor het verantwoord inzetten van technologieën die onder deze wet vallen. (p.140)

Ministerie van Binnenlandse Zaken & Ministerie van Justitie. (2022). *Nationaal Veiligheidsplan 2022-2025: Een veerkrachtige Geïntegreerde Politie, ten dienste van de samenleving*. Gevalideerd 31 maart 2022. Geraadpleegd op 13 november 2025, van [Het Nationaal Veiligheidsplan | Federale Politie](#)

Korte beschrijving: Het Nationaal Veiligheidsplan 2022-2025 (NVP) beschrijft de veiligheidskoers voor de Belgische politiediensten en vertaalt het geïntegreerd veiligheidsbeleid naar concrete politionele acties. Het plan geeft aan hoe alle politiediensten, binnen hun opdrachten en bevoegdheden, bijdragen aan een veilige en leefbare samenleving. In dit document worden meerdere keren vermeld dat de politie gebruik moet maken van AI.

Wet 5 Augustus 1992 houdende de bepalingen omtrent de politieambt, BS 22 december 1992, 27.124. (Wet op de Politieambt). [Justel: 1992-08-05/52](#)

Korte beschrijving: Deze Belgische wet bepaalt de bevoegdheden, taken en verantwoordelijkheden van politieambtenaren. Ze vormt de juridische basis voor het optreden van de politie, met aandacht voor wettelijkheid, proportionaliteit, subsidiariteit en het respect voor fundamentele rechten.

3. Actualiteit inzake het thema

3.1. Buitenland

Farrant, T. (2025, 26 november). *Meet Bobbi: The UK's first AI police assistant*. Euronews. <https://www.euronews.com/next/2025/11/26/meet-bobbi-the-uks-first-ai-police-assistant-hoping-to-ease-pressure-on-call-handlers>

Korte beschrijving: Bobbi is de eerste AI-chatbot in het VK die door twee politiediensten (Thames Valley Police en Hampshire & Isle of Wight Constabulary) wordt getest — Bobbi beantwoordt online eenvoudige, niet-spoedeisende vragen om zo de werkdruk van telefooncellen en baliepersoneel te verlichten. Belangrijk: Bobbi onderzoekt geen misdrijven, kan geen noodgevallen behandelen en vervangt dus niet de noodlijn (999) of menselijk politiewerk

O'Regan, E. (2025, 7 november). *Europe's police want AI to fight crime, they say Red tape stands in the way*. POLITICO. <https://www.politico.eu/article/europe-police-europol-want-ai-fight-crime-red-tape-stands-way/>

Korte beschrijving: Het artikel beschrijft hoe politiediensten binnen de EU, onder aanvoering van Europol, snel meer gebruik willen maken van kunstmatige intelligentie (AI) in de strijd tegen misdaad, maar dat juridische procedures en bureaucratische vertragingen — zoals grondige gegevens- en mensenrechtenbeoordelingen — hen belemmeren in hun handelen.

Lindeman, C. (2025, 27 augustus). *Van data naar daadkracht: AI zet politiewerk op scherp*. CCV Secondant: Platform Voor Maatschappelijke Veiligheid. Geraadpleegd op 16 november 2025, van <https://ccv-secondant.nl/platform/article/van-data-naar-daadkracht-ai-zet-politiewerk-op-scherp>

Korte beschrijving: Dit artikel gaat over hoe de Nederlandse politie AI en nieuwe datastromen gebruikt om politiewerk effectiever te maken, welke kansen en risico's daarbij horen, en welke adviezen het WARP-rapport geeft over wetgeving, ethiek, eigen ontwikkeling van tools, datahuishouding en het versterken van vertrouwen tussen politie en burger.

Clarke, A. (2025, 1 juli). *Police draft in Robocops that can diffuse bombs and free hostages*. Metro. https://metro.co.uk/2025/07/01/police-draft-real-life-robocops-can-diffuse-bombs-free-hostages-23551554/?amp;_bhlid=70c310f98595fbff65a8630f90cda2d5128b7957

Korte beschrijving: Het artikel beschrijft hoe de Indonesische politie zogenaamde “Robocops” inzet: humanoïde robots die explosieven kunnen onschadelijk maken, gijzelaars kunnen bevrijden en gevaarlijke locaties kunnen verkennen, ter ondersteuning van menselijke agenten bij risicovolle operaties.

Lartey, J. (2025, 7 juni). How AI-powered police forces watch your every move. *The Marshall Project*. <https://www.themarshallproject.org/2025/06/07/ai-police-camera-new-orleans>

Korte beschrijving: Het artikel gaat over hoe politiediensten in de VS, onder meer in New Orleans, geavanceerde AI-gestuurde surveillancesystemen — zoals real-time gezichtsherkenning via een netwerk van privécamera's — gebruiken om personen op opsporingslijsten op te sporen, terwijl toezichthouders moeite hebben om gelijke tred te houden met de snelle technologische ontwikkelingen.

Burley, B. (2025, 16 februari). *How police can use social media for investigations and OSINT intelligence gathering*. Police1. Geraadpleegd op 15 oktober 2025, van <https://www.police1.com/investigations/social-media-as-an-investigative-tool-osint-strategies-for-law-enforcement>

Korte beschrijving: Het artikel bespreekt hoe politiediensten sociale media inzetten als een essentieel hulpmiddel voor open source intelligence (OSINT), waarbij openbare berichten, geotags en interacties op platforms zoals Instagram, TikTok en Facebook worden geanalyseerd om bewegingen, connecties en criminele netwerken te identificeren.

Simonite, T. (2019, June 18). How Facial Recognition Is Fighting Child Sex Trafficking. Retrieved April 1, 2020, from <https://www.wired.com/story/how-facial-recognition-fighting-child-sex-trafficking>

Korte beschrijving: Het artikel van WIRED beschrijft hoe de non-profitorganisatie Thorn, in samenwerking met technologische bedrijven zoals Amazon, gezichtsherkenning en afbeeldings- en tekstverwerking inzet via het platform *Spotlight* om slachtoffers van kinderhandel en seksueel misbruik op te sporen.

3.2. België

Bijnsens, D. (2025, 15 november). Hasselts bedrijf Umaniq bekijkt juridische en ethische aspecten bij gebruik AI. *TVL (TV Limburg)*. <https://www.tvl.be/nieuws/hasselts-bedrijf-umaniq-bekijkt-juridische-en-ethische-aspecten-bij-gebruik-ai-177160>

Korte beschrijving: Dit artikel en de bijhorende video gaan over het Hasseltse bedrijf Umaniq, dat organisaties adviseert over de juridische en ethische van AI, zodat valkuilen bij het gebruik van artificiële intelligentie worden voorkomen.

Lelong, J. (2025, 17 oktober). Mechelse politie krijgt eerste digitale wijkagent: 'Mensen weten vaak niet hoe ze aangifte moeten doen'. *De Morgen*. <https://www.demorgen.be/nieuws/mechelse-politie-krijgt-eerste-digitale-wijkagent-mensen-weten-vaak-niet-hoe-ze-aangifte-moeten-doen~b4e00b0c/>

Korte beschrijving: Het artikel beschrijft de lancering van Aidan, de eerste volledig operationele digitale wijkagent in België, door de stad Mechelen in samenwerking met de politiezone Rivierenland. Deze AI-chatbot ondersteunt inwoners bij niet-dringende politiezaken, zoals vragen over cybercriminaliteit, sextortion, of het doen van aangifte, en geeft ook preventietips. Bij ernstige of dringende problemen wordt de gebruiker direct doorverwezen naar een menselijke agent. De chatbot werkt 24/7, sessiegegevens worden maximaal vijf jaar opgeslagen en zijn alleen toegankelijk voor de politie. Het systeem bevindt zich nog in een testfase en wordt continu verbeterd door politiemedewerkers.

Roodbol, D. (2025, 23 september). Vaarwel tolken, deze chip vertaalt meteen wat je hoort. *De Morgen*. <https://www.demorgen.be/nieuws/vaarwel-tolken-deze-chip-vertaalt-meteen-wat-je-hoort~b32e08e7/>

Korte beschrijving: Onderzoekers van de Universiteit Twente hebben een analoge spraakherkennerchip ontwikkeld die geluiden direct kan herkennen en vertalen, helemaal lokaal en zonder internetverbinding. Zo kan bijvoorbeeld een Nederlander en een Japanner elkaar realtime verstaan, zonder tussenkomst van cloudsoftware. De chip werkt snel, energiezuinig en beschermt de privacy van de gebruikers.

Van Den Buijs, D. (2024, 26 november). Antwerpse politie onderzoekt of slimme camera's met AI Joodse buurt veiliger kunnen maken. *VRT NWS*. <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2024/11/26/antwerpen-camera-joodse-ai-veilig-politie/>

Korte beschrijving: De Politiezone Antwerpen coördineert een Europees project, AEGIS, om Joodse gemeenschappen beter te beschermen. Het project omvat het testen van slimme camera's met AI die agressief gedrag sneller moeten detecteren, zonder gebruik van gezichtsherkenning. Het project duurt twee jaar en krijgt een subsidie van circa €1,5 miljoen. Privacy-experts waarschuwen echter voor mogelijke risico's zoals onbedoelde discriminatie of foutpositieven.

Meeus, R. (2024, 25 juli). *Universiteit Gent helpt politiezones met 'misdaadvoorspellende' AI*. *Data News - Knack*. <https://datanews.knack.be/nieuws/innovatie/ai-robotica/universiteit-gent-helpt-politiezones-met-misdaadvoorspellende-ai/>

Korte beschrijving: Het artikel beschrijft hoe Universiteit Gent een AI-systeem ontwikkelt, "BIGDATPOL", dat in samenwerking met negentien Vlaamse politiezones wordt ingezet om patronen in criminaliteitsdata te ontdekken en te voorspellen waar en wanneer misdrijven waarschijnlijk zullen plaatsvinden.

Schouppe, W. (2024, 8 juni). Politie Gent wil experimenteren met automatische online chatbot om inwoners beter te helpen. *VRT NWS*. <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2024/06/07/politie-gent-chatbot-experiment-ai-chatbot-wout-nederland/>

Michiels, C. (2023, 14 juni). EU keurt als eerste ter wereld wet goed om artificiële intelligentie te beheersen. *VRT NWS*. <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2023/06/14/europees-parlement-artificiele-intelligentie-goedgekeurd-ai/>

Korte beschrijving: Het artikel meldt dat het Europees Parlement op 14 juni 2023 een belangrijke stap zette bij de goedkeuring van een wetgevend kader rond artificiële intelligentie (AI). De regelgeving is bedoeld om innovatie te ondersteunen én tegelijk de risico's en ethische uitdagingen van AI te beperken, zoals discriminatie, gebrek aan transparantie en oneigenlijk gebruik.

Van de Weghe, T. (2020, 10 juni). 250 slimme camera's gaan deze zomer toeristen aan zee tellen: ingrijpen kan wanneer het te druk wordt. *VRTNWS*. <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2020/06/10/250-slimme-camera-s-gaan-toeristen-aan-zee-tellen/>

Korte beschrijving: Het artikel beschrijft dat de Vlaamse kustgemeenten 250 slimme camera's willen inzetten om toeristenstromen te tellen en piekdruktes te monitoren. Zo kunnen bezoekers beter worden gespreid en kan er sneller worden ingegrepen bij drukte.

4. Andere bronnen

4.1. Websites

Federale Politie. (2025, 2 januari). *Innovatie bij de Federale Politie: een blik achter de schermen*. *Politie.be*. <https://www.politie.be/5998/nl/nieuws/innovatie-bij-de-federale-politie-een-blik-achter-de-schermen>

Korte beschrijving: De website legt uit dat innovatie voor de politie essentieel is om bij te blijven met technologische en maatschappelijke veranderingen: niet enkel via nieuwe technologieën, maar ook via vernieuwde werkmethodes en processen, zodat de politie efficiënt en toekomstgericht kan blijven werken. Het belicht ook hoe intern een aparte dienst voor innovatie (onder leiding van Kris D'Hoore) projecten coördineert – van kleinschalige verbeteringen tot grotere technologische initiatieven (zoals extended-reality of AI-toepassingen).

Science & Technology in Policing. (2024, 3 juni). *New machine learning guide for policing*. <https://science.police.uk/news-and-events/news/new-machine-learning-guide-for-policing/>

Korte beschrijving: De gids is een nieuwe online tool die politiediensten helpt om op een verantwoorde manier machine-learning (ML) te gebruiken bij analyses en besluitvorming, door duidelijke richtlijnen te bieden voor ontwikkeling, inzet en ethische toetsing.

Nederlandse Politie. (2023, 13 oktober). *AI maakt politiewerk makkelijker én moeilijker*. Digitale Overheid. <https://www.digitaleoverheid.nl/achtergrondartikelen/artificial-intelligence-maakt-politiewerk-makkelijker-en-moeilijker/>

Korte beschrijving: Op de website van Digitale Overheid vindt u een achtergrondartikel over het gebruik van kunstmatige intelligentie (AI) bij de politie, waarin onder meer wordt besproken door Theo van der Plas hoe AI-technologieën kunnen helpen bij het analyseren van grote hoeveelheden data om opsporingsonderzoeken te ondersteunen. Daarnaast behandelt het artikel ook de bijbehorende dilemma's, zoals de balans tussen veiligheid en vrijheid, de nood aan digitale vaardigheid binnen de politieorganisatie en de ethische en privacy-gerelateerde uitdagingen bij de inzet van AI.

Scharwächter, V. (2023, 5 juli). *Wat is Machine Learning? | Betekenissen & Voorbeelden*. Scribbr. Geraadpleegd op 12 november 2025, van <https://www.scribbr.nl/ai-tools-gebruiken/wat-is-machine-learning/>

Korte beschrijving: Op de website staat kort, overzichtelijk en eenvoudig uitgelegd wat machine learning juist inhoudt.

Scharwächter, V. (2023, 22 juni). *Wat is Deep Learning? | Betekenissen & Voorbeelden*. Scribbr. Geraadpleegd op 12 november 2025, van <https://www.scribbr.nl/ai-tools-gebruiken/wat-is-deep-learning/>

Korte beschrijving: Op deze website staat een uitleg van "deep learning", en de daarbij horende "artificiële neurale netwerken".

Merkus, J. (2023, 23 mei). *Begrippenlijst van AI-termen | Afkortingen & Terminologie*. Scribbr. Geraadpleegd op 12 november 2025, van <https://www.scribbr.nl/ai-tools-gebruiken/ai-termen-begrippenlijst/>

Korte beschrijving: hier zal u een overzichtelijke begrippenlijst vinden van allerlei termen die in verband staan met artificiële intelligentie.

Hardyns, W. (z.d.). *BIGDATPOL: Towards an Evidence-based model for big data Policing*. BIGDATPOL. <https://bigdatpol.com/>

Korte beschrijving: Dit is de website van BIGDATPOL onderzoek, onder leiding van Wim Hardyns. Hierin zal u alle informatie vinden in verband met dit predictive policing project.

Wout: *virtuele wijkagent*. (z.d.). Politie NL. Geraadpleegd op 21 oktober 2025, van <https://www.politie.nl/onderwerpen/wout.html#:~:text=Wout%20is%20de%20virtuele%20agent%20van%20de%20politie.,advies%20of%20verwijst%20naar%20partners%20van%20de%20politie.>

Korte beschrijving: Deze website biedt toegang tot de Nederlandse chatbot Wout, waarmee gebruikers kunnen chatten door op het mannetje rechtsonder te klikken.

Interpol. (z.d.). *Artificial Intelligence Toolkit*. Geraadpleegd op 13 november 2025, van <https://www.interpol.int/How-we-work/Innovation/Artificial-Intelligence-Toolkit>

Korte beschrijving: Op de website van INTERPOL staat de "Artificial Intelligence Toolkit", een gratis beschikbare bron voor politiediensten die AI willen inzetten, met zowel theoretische kaders (zoals ethiek,

mensenrechten en politieprincipes) als praktische tools zoals handleidingen, risicobeoordelingsvragenlijsten en technische referenties.

Gunshot detection. (z.d.). Electronic Frontier Foundation. Geraadpleegd op 15 oktober 2025, van <https://sls.eff.org/technologies/gunshot-detection>

Korte beschrijving: De EFF-pagina over gunshot detection (Street Level Surveillance) bespreekt akoestische schotdetectiesystemen: hoe ze werken, commerciële leveranciers (zoals ShotSpotter) en technische kenmerken (microfoons, sensornetwerken, bevestiging door menselijke analisten). De tekst belicht vooral kritische aandachtspunten — beperkte nauwkeurigheid en vals-positieven, privacyrisico's doordat gesprekken kunnen worden opgenomen, ongelijke inzet in wijken met hoge criminaliteit en de (soms problematische) effecten op politieoptreden — en raadt terughoudendheid en verdere evaluatie aan.

Agentschap Digitaal Vlaanderen. (z.d.). *AI-Radar.* Vlaanderen.be. Geraadpleegd op 16 november 2025, van https://www.vlaanderen.be/digitaal-vlaanderen/onze-diensten-en-platformen/ai-expertisecentrum/ai-radar?order_title=asc

Korte beschrijving: Deze website, AI-radar, toont hoe kunstmatige intelligentie wordt ingezet om de publieke dienstverlening te verbeteren, met projecten variërend van chatbots en tekstanalyse tot beeldherkenning en voorspellende modellen, inclusief een overzicht van lopende, geplande en afgeronde AI-projecten.

Politieacademie. (z.d.). *Politiestraatwerk en informatiegebruik.* <https://www.politieacademie.nl/kennis-en-onderzoek/kenniscentra/lokaal-politiewerk/politiestraatwerk-en-informatiegebruik>

Korte beschrijving: Dit onderzoek analyseert hoe digitalisering het politiewerk op straat beïnvloedt, door drie decennia aan observaties op meerdere politielocaties te vergelijken. De belangrijkste bevindingen zijn dat digitalisering leidt tot meer controlegericht optreden en dat dataprofilering het risico vergroot dat bepaalde personen vaker gecontroleerd worden dan anderen.

KOBAN. (z.d.). *Koban: Het identificeren van toekomstige capaciteiten voor gemeenschapspolitie.* Geraadpleegd op 25 november 2025, van <https://koban-project.eu/>

Korte beschrijving: KOBAN is een EU-gefinancierd project (Horizon) dat zich richt op de toekomst van community policing, door politie en burgers meer samen te brengen. Het project ontwikkelt een *capability-driven* kader met ethisch verantwoorde technologieën (zoals AI), training en op maat gemaakte tools (zoals apps), en test deze via pilots in Europese gemeenschappen om vertrouwen, veiligheid en samenwerking te bevorderen.

Veilige Smart Cities. (2025). *De Impact Coalitie Safety & Security (ICSS): samenwerken, kennisdelen en innoveren.* Geraadpleegd op 25 november 2025, van <https://veiligsmartcities.nl/samenwerken-kennisdelen-en-innoveren/>

Korte beschrijving: Veilige Smart Cities (via Impact Coalitie Safety & Security, ICSS) streeft ernaar om door samenwerking tussen gemeenten, politie, kennisinstellingen en bedrijven technologische en datagestuurde oplossingen te ontwikkelen voor stadsveiligheid — zoals sensoren, camerabewaking of data-analyse — én deze te implementeren op een manier die maatschappelijk verantwoord is, met respect voor privacy en ethiek.

4.2. Podcasts

Duffy, C. (2025, 12 augustus). *How AI-Generated Police Reports Could Affect You*. CNN Podcasts. <https://edition.cnn.com/audio/podcasts/terms-of-service-with-clare-duffy/episodes/5521efb8-25e7-11f0-a31f-873ef13ab140>

Korte beschrijving: Deze podcast legt op toegankelijke wijze uit hoe nieuwe AI-technologieën, zoals politierapporten met AI, werken en wat hun impact is op ons dagelijks leven.

Europol Podcast. (2025, 26 juni). *How crime is accelerated by AI* (S03E04). <https://www.europol.europa.eu/media-press/europol-podcast/episode-21-how-crime-is-accelerated-by-ai#downloads>

Korte beschrijving: De aflevering bespreekt hoe AI criminaliteit sterk versnelt — door misdadige netwerken bijvoorbeeld in staat te stellen om met AI-technieken zoals deepfakes, geautomatiseerde phishing en cyberaanvallen sneller, efficiënter en op grotere schaal toe te slaan. Ze laten politiedeskundigen uit verschillende EU-landen aan het woord over de nieuwste trends in cyber- en georganiseerde misdaad — inclusief online kinderuitbuiting, ransomware, “crime-as-a-service”, en hoe AI die dreigingen faciliteert.

Het Misdaadbureau. (2025, 12 juni). *Het misdaadbureau over jagen op criminelen met AI*. NPO Radio 1. <https://www.nporadio1.nl/nieuws/binnenland/cfb9338-5874-4251-b01c-e56f24396b0f/op-criminelen-jagen-met-ai-kun-je-voorspellen-wie-een-moord-pleegt>

Korte beschrijving: In deze aflevering van *Het Misdaadbureau op NPO Radio 1* vertellen Daniël Stuart, projectmanager AI bij de Nationale Politie, en Renée Melchers, teamchef AI-organisatie bij de Nationale Politie, over de opmars van AI binnen het politiewerk. De aflevering begint op **06:50**.

The Data Chief. (2025, 11 juni). *How the Met Police uses AI to prevent crime and protect communities*. Podtail. <https://podtail.nl/podcast/the-data-chief/how-the-met-police-uses-ai-to-prevent-crime-and-pr/>

Korte beschrijving: De aflevering bespreekt hoe de Metropolitan Police, de grootste politiemacht van Londen, AI en data-analyse inzet om misdaad te voorkomen en de veiligheid in de samenleving te vergroten. De podcast belicht voorbeelden van real-time analytics en preventieprojecten, en laat zien hoe een grote stedelijke politieorganisatie technologie gebruikt om effectiever en doelgerichter te werken.

Burlage, F., & Frans, B. (2025, 25 mei). *AIToDAY-LIVE: AI-criminaliteit raakt ons allemaal: wat moet je weten?* Podtail. Geraadpleegd op 27 november 2025, van <https://podtail.nl/podcast/aitoday-live/s07e49-ai-criminaliteit-raakt-ons-allemaal-wat-moe/>

Korte beschrijving: In deze aflevering bespreken vertegenwoordigers van Politie Amsterdam hoe AI-gestuurde technologieën (zoals voice cloning en deepfakes) steeds vaker worden gebruikt voor criminaliteit, waardoor het voor slachtoffers moeilijker wordt om echte informatie van vervalsing te onderscheiden.

Police Matters Podcast. (2024, 29 mei). *AI in policing: A game-changer or a challenge?* Police1. <https://www.police1.com/artificial-intelligence/ai-in-policing-a-game-changer-or-a-challenge>

Korte beschrijving: De aflevering bespreekt hoe kunstmatige intelligentie (AI) de politiewereld ingrijpend kan transformeren — met voordelen voor efficiëntie, dataverwerking en operationele effectiviteit — maar ook benadrukt ze de mogelijke ethische, privacy- en technische uitdagingen die dergelijke technologieën met zich meebrengen.

Snoek Op Zolder. (2022, 6 januari). #16 met Dominique Roest van de Nationale Politie en het Police AI Lab. Podcastluisteren.nl. <https://podcastluisteren.nl/ep/Snoek-op-Zolder-16-met-Dominique-Roest-van-de-Nationale-Politie-en-het-Police-AI-Lab>

Korte beschrijving: In deze aflevering wordt besproken hoe de grote toename van data binnen de politiewereld AI-technologie mogelijk maakt en hoe AI een waardevolle meerwaarde kan zijn voor recherche- en opsporingswerk. Tegelijk wordt aandacht besteed aan de ethische aspecten, de nood aan degelijke regelgeving, en hoe het interne team (TROI-team) werkt als een soort startup binnen de politie.

4.3. Youtube-video's

TED Talk. (2025, 12 april). *OpenAI's Sam Altman Talks ChatGPT, AI Agents and Superintelligence* [Video]. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=5MWT_doo68k

Korte beschrijving: De video toont Sam Altman, CEO van OpenAI, in een live gesprek bij TED2025 waarin hij de snelle groei van AI bespreekt en uitlegt hoe modellen zoals ChatGPT ons zouden kunnen aanvullen als verlengstukken van onszelf. Hij gaat ook in op veiligheids-, machts- en ethische kwesties en reflecteert op een toekomst waarin AI waarschijnlijk de menselijke intelligentie zal overtreffen.

Jeff Su. (2025, 8 april). *AI agents, clearly explained* [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=FwOTs4UxQS4>

Korte beschrijving: Deze video focust zich meer op een uitleg rond het fenomeen Agentic AI.

Freethink. (2024, 20 november). *Police spend 40% of their time on paperwork. Can AI help? | Rick Smith* [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=rCsjd5PRksc>

Korte beschrijving: Deze YouTube-video gaat over hoe Axon AI-technologie inzet om politiewerk efficiënter te maken, terwijl CEO Rick Smith de ethische vragen en nood aan menselijk toezicht daarbij bespreekt.

IBM Technology. (2024, 5 augustus). *AI, Machine Learning, Deep Learning and Generative AI Explained* [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=qYNweeDHiyU>

Korte beschrijving: In deze YouTube-video worden de centrale concepten binnen het landschap van artificiële intelligentie uitgelegd.

NBC Chicago. (2023, 3 oktober). *You and AI: Artificial Intelligence in policing* [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=9xOz80XPsjE>

Korte beschrijving: nieuwsberichtgeving van NBC Chicago over toepassingen van AI bij de politie.

Chang, J. (2023, 20 juni). *The EU's AI Act: explained* [Video]. Wall Street Journal. <https://www.bing.com/videos/riverview/relatedvideo?q=ai+act&mid=51933AFAC030E9F2DF4651933AFAC030E9F2DF46&FORM=VIRE>

Korte beschrijving: Dit is een YouTube-video met uitleg voor de ingewikkelde AI-act.

The Verge. (2016, 3 februari). *How predictive policing software works* [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=YxyveaL7NEM>

Korte beschrijving: In deze YouTube-video wordt toegelicht hoe predictive policing software functioneert.

4.4. Studiedag politieacademie.nl (reeds verlopen)

Politieacademie. (2025, 3 juni). *Politiedialoog: AI en het politieonderwijs*. Politieacademie.nl. <https://www.politieacademie.nl/over-ons/agenda/politiedialoog-ai-en-het-politieonderwijs>

Korte beschrijving: De Politieacademie Nederland organiseerde een studiedag waarin via dialoog werd besproken hoe AI de toekomst van politiewerk en politieonderwijs kan beïnvloeden.

- *Dialoogronde 1:* Hoe wordt AI nu en in de toekomst ingezet bij de politie? En wat kunnen we leren van ervaringen en dilemma's bij andere beroepsgroepen, zoals defensie, OM en zorg?
- *Dialoogronde 2:* Hoe kunnen we AI nu en in de toekomst gebruiken in het politieonderwijs? En in de ontwikkeling van de beroepsidentiteit? Wat wordt de rol van de docent hierin?